

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

en rent midlertidig Beskyttelsesforanstaltning.

Efter indgaaende Forhandlinger med Erhvervene blev Bekendtgørelsen afløst af Bekendtgørelsen af 19. Oktober 1939 om Varepriser m. v. Hovedbestemmelsen i denne Bekendtgørelse findes i § 7, hvorefter der aabnedes de næringsdrivende en vis Adgang til at foretage Prisforhøjelser under Henvisning til stigende Genanskaffelsespriser. Med Hensyn til Avancen indeholdt Bekendtgørelsen den Regel, at den ikke procentvis maatte overstige den før Krigen sædvanlige Nettoavance, og den maatte dernæst kun overstige den tidligere sædvanlige *absolutte* Nettoavance med et Tillæg, der stod i rimeligt Forhold til øget Risiko og stedfunden Stigning i Landets almindelige Prisniveau. Ved Udarbejdelsen af denne Bestemmelse lagde man i ikke ringe Grad Vægt paa samtidig med Iværksættelsen af kontrollerende Forskrifter at imødekomme de Ønsker, der fremsattes fra Erhvervslivet om den størst mulige Frihed til at producere og importere med Mulighed for fuldt ud at opnaa Dækning for den hermed forbundne Risiko. Endvidere indeholdt Bekendtgørelsen en Række regulerende Forskrifter, som jeg ikke nærmere skal komme ind paa.

Under de den 9. April i Aar indtraadte ekstraordinære Forhold fandtes de i Bekendtgørelsen af 19. Oktober 1939 indeholdte Regler om Prisberegninger ikke at kunne opretholdes, og der blev derfor allerede den 9. April udstedt et midlertidigt Forbud imod uden Samtykke af Priskontrolraadet at beregne en højere Varepris end den, som var lovligt gældende den 8. April. En saadan Bestemmelse har efter min Opfattelse været ganske nødvendig; det kunde naturligvis ikke gaa an, at der blev givet nogen Mulighed for voldsomme Spring i Priserne. Et saadan fuldstændigt Pristop vil dog ikke i Længden kunne opretholdes, idet der maa aabnes Adgang til, at den erhvervsdrivende kan tage Hensyn til eventuelle Stigninger i Importpriserne. Paa den anden Side tillader de Forhold, hvorunder vi herhjemme lever i Dag, efter min Opfattelse ikke at vende tilbage til det normale Genkøbsprisprincip. For en Række Varers Vedkommende er Forholdet det, at Genkøb for Tiden ikke er muligt, og for saa vidt angaar de Varer, hvor vi har Muligheder for at genkøbe enten selve Varen eller Erstatningsstoffer for denne, vil det under de Bestræbelser, der i øvrigt maa udfoldes for at holde Pris-

niveauet nede, ikke gaa an blankt at give den næringsdrivende Adgang til at beregne Prisen for de Varelagre, den paagældende har hjemme og maaske har haft hjemme længe, paa Grundlag af Beregninger over, hvad en ny Vare vil koste. Formaålet maa da være at komme bort fra det stive Pristop uden samtidig at give Adgang til voldsomme Prisstigninger.

Under Drøftelserne vedrørende hele Prissituationen anmodede Handelsministeriet derefter Priskontrolraadet om at udarbejde et Udkast til en Lov om Priser, omfattende dels Bestemmelserne i den gældende Prisaftalelov, dels de øvrige Prisberegningsregler med de Ændringer, som nu maatte anses for nødvendige. I Henhold hertil har Priskontrolraadet udarbejdet det Udkast til Lov om Priser m. v., der findes optrykt som Bilag 2 i Lovforslaget.

Idet jeg i øvrigt henviser til de Bemærkninger, der ledsager Priskontrolraadets Udkast, og til Bemærkningerne til Lovforslaget, skal jeg fremhæve, at Hovedprisbestemmelsen i Lovforslaget findes i dettes § 8. Det fastslaaes her, at urimelige Priser og Forretningsbetingelser er forbudt. For imidlertid at give yderligere Vejledning for Prisberegningerne er det fremhævet, at Varepriserne under de herskende Forhold skal beregnes paa Grundlag af det Beløb, den paagældende Vare staa Sælgeren i, men derimod ikke under Hensyntagen til de Omkostninger, som Indkøb af en ny Vare af samme Art vil medføre for Sælgeren. Dog er der i Paragraffens 3die Stykke aabnet en vis Mulighed for, at Beregning af Gennemsnitspriser kan tillades.

Med Hensyn til Nettoavancens Beregning fremhæver jeg, at det ogsaa for denne gælder, at Avancen først og fremmest skal være rimelig. For ligeledes paa dette Punkt at give en yderligere Vejledning er der hertil føjet en Regel om, at Nettoavancen i hvert Fald ikke maa overstige den inden for vedkommende Branche ved Lovens Ikrafttræden sædvanlige Nettoavance. Denne sædvanlige Nettoavance vil altsaa under alle Omstændigheder hverken procentvis eller absolut kunne forøges. Om den sædvanlige Nettoavance kan tages, eller den næringsdrivende maa nøjes med en mindre Avance, vil afhænge af, hvorvidt den sædvanlige Nettoavance maa siges at være rimelig. Man ender saaledes ganske vist i et Skøn, og dette kan man næppe komme uden om, men der er dog ved Regelen givet den næringsdrivende og den kontrollerende Myndighed en ikke ringe Vejledning med Hensyn